

استراتژی مطالعه دروس عمومی

عربی

تأليف: مهندس مسعود مهرياد

لايف کوچ و کوچ زندگي تحصيلي

شماره تست: ۵۰-۲۶

تعداد سؤال: ۲۵

زمان کل: ۲۰ دقیقه

زمان پاسخگویی به هر تست: ۴۸ ثانیه

- منابع:
- (۱) عربی ۱ ← ۸ درس
 - (۲) عربی ۲ ← ۷ درس
 - (۳) عربی ۳ ← ۴ درس
 - (۱) عربی ۱ ← ۸ درس
 - (۲) عربی ۲ ← ۷ درس (مختص انسانی)
 - (۳) عربی ۳ ← ۵ درس

بی رودر بایستی خیلی ها با عربی قهرند. آنها در عربی ضعف دارند اما نمیدانند اگر به چشم یک کنکوری به آن نگاه کنند مشکل حل می شود، عربی قانون مند است و اگر بر آن مسلط شویم هیچ طراحی نمی تواند مارا گیر بیاندازد و این هم نکته ی مثبت این درس است.

قبل از اینکه وارد بحث ترجمه و تعریب، درک مطلب و قواعد شویم خوبی و بدی های درس عربی را برای شما بیان میکنم.

✓ خوبی‌های عربی شامل ۲ قسمت می‌شوند.

۱- **حجم کم کتاب درسی و مطالب:** قبول دارم که نکات این درس بسیار زیاد است ولی حجمش در مقایسه با درس‌های دیگر کنکور بسیار کم است به طوری که می‌توان در یک دوره از صفر به صد رسید.

۲- **تراز بیار:** میانگین درصد دانش آموزان در این درصد پایین است به طوری که اگر دانش آموزی درصدهش در این درس بالای ۶۵، ۷۰ باشد تراز و رتبه اش را به شدت بهبود می‌بخشد و می‌تواند تا حدودی درس‌های دیگر را جبران کند.

✗ عیب‌های عربی:

۱- عربی درسی پایه‌ای و مباحث آن بهم وابسته است. عربی مانند ساختمانی است که اگر طبقه ی اول آن را خراب کنیم سایر طبقات آن نیز خراب می‌شود. این درس مانند درسی مثل فیزیک نیست به طور مثال در درس فیزیک شما اگر شکست نور را یاد نگرفته باشید به همه‌ی مطالب ربطی ندارد و مشکل بزرگی ایجاد نمی‌کند.

۲- اکثر تست‌های عربی ترکیبی هستند یعنی برای زدن یک تست باید کل مباحث در ذهنتان باشد و نباید حتی کوچکترین بخشی به فراموشی سپرده شود.

۳- تست‌های عربی بسیار نکته محور هستند یعنی علاوه بر کلیات هر مبحث باید روی تک تک نکات ریز و استثناها نیز مسلط باشید چون ممکن است با فراموش کردن یک نکته ریز، دیگر نتوانید آن تست را حل کنید.

من آدم مثبت نگری هستم، می‌دونم عیب های عربی از خوبی‌های آن بیشتر است اما همین جا باید یک نکته بگویم که بعد اینکه همه درس‌های عربی تموم بشود، مطمئن هستم دیدت نسبت به این درس کاملاً عوض میشه چون تمام عیب‌های آن با روش هایی که در ادامه می‌گویم به راحتی برطرف می‌شود.

۲۵ سؤال عربی در کنکور به سه قسمت تقسیم می‌شود.

الف) سؤال‌های ترجمه، تعریب

ب) سؤال‌های مربوط به مفهوم و درک مطلب

ج) سؤال‌های قواعد

۱۵ سؤال (۶۰٪) از سؤال‌ها مربوط به ترجمه و تعریب و درک مطلب هستند پس باید آمادگی مواجهه با هرگونه سؤال را داشته باشیم و نحوه‌ی پاسخگویی به سؤال‌ها را بدانیم.

الف) سؤال‌های ترجمه و تعریب و مفهوم:

ترجمه و تعریب:

ترجمه چیست؟ تستی که صورت آن عربی است و گزینه‌هایش به صورت فارسی است.

تعریب چیست؟ تستی که صورت سؤال آن فارسی و گزینه‌هایش به صورت عربی است.

البته تست تعریب از کتاب درسی حدوداً حذف شده است اما خوب است آن را بدانید و ممکن است یک تست از آن داشته باشید.

برای پاسخگویی به سؤالات ترجمه و تعریب، نکات زیر را به خوبی یاد بگیرید:

۱. زیر اسامی در صورت تست خط بکشید و آن‌ها را از لحاظ مفرد، جمع، معرفه و نکره بررسی کنید.

- اگر اسم مشخص شده مفرد بود به دنبال ترجمه مفرد باشید.
- اگر اسم مشخص شده جمع بود به دنبال ترجمه جمع باشید.
- اگر اسم مشخص شده معرفه بود باید به صورت معرفه ترجمه شود و مهم‌ترین اسم معرفه در زبان عربی اسمی است که در ابتدای آن «ال» آمده باشد.

سایر اسامی معرفه: اسم‌های اشاره، اسم‌های موصول، اسم‌های علم، اسم‌های معرفه به اضافه و ضمیرها. (هر اسمی که معرفه نبود، نکره است)

اگر اسمی نکره بود باید به صورت نکره ترجمه شود. (در فارسی اسم نکره به همراه «ی» یا «یک» ترجمه می‌شود.)

در ۱۰ تست اول عربی معمولاً عبارت «عین الأصحّ و الأدقّ فی الجواب للترجمه أو المفهوم أو التعریب» دیده می‌شود.

عین الأصحّ و الأدقّ فی الجواب للترجمه أو المفهوم أو التعریب:

«إن تطلب أن تكون مؤثراً في قلوب الشّاب فأتخذ الرّفق في معاشرتهم!»:

(تجربی ۹۵)

۱) چنانچه خواهان تأثیرگذاری بر دل جوانان باشی پس هنگام معاشرت کردن با آن‌ها مدارا اتخاذ کن!

۲) هرگاه خواستی در دل جوان‌ها مؤثر باشی هنگام هم‌نشینی با آن‌ها با مراعات و مهربانی رفتار کن!

۳) اگر بخواهی که در دل‌های جوانان تأثیر گذار باشی در معاشرت با آنان مهربانی را پیشه کن!

۴) اگر بخواهی بر نفوس جوان‌ها مؤثر باشی در هم‌نشینی با ایشان سازگاری را پیشه کن!

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح تست است.

کلمه کلیدی: قلوب الشباب (کلمه کلیدی دیگری هم دارد که در ادامه بررسی می‌کنیم)

قلوب الشباب: دل های جوانان (رد سایر گزینه ها)

«فاز جنود الإسلام رغم أن الأعداء كانوا قد هجموا إليهم، لأن توكلهم كان على الله فقط!»:

۱) با وجود حمله از دشمن، سربازان اسلام پیروز گردیدند، زیرا فقط برخدا توکل کرده بودند!

۲) با وجود هجوم دشمنان، سپاهیان اسلام پیروز شدند، چه توکل آنها همواره بر خدا بوده است!

۳) سربازان اسلام پیروز شدند علی رغم اینکه دشمن به آنها حمله می‌کرد، زیرا توکل همیشگی آنان بر خدا بود!

۴) سپاهیان اسلام علی رغم اینکه دشمنان به آنها حمله کرده بودند، پیروز شدند، زیرا توکل آنها فقط بر الله بوده است!

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح تست است.

کلمه‌ی کلیدی: الأعداء: گزینه ۱ و ۳ به راحتی رد می‌شوند.

۲. در تست‌ها فعل باید از لحاظ زمان و صیغه بررسی شود.

الف) از لحاظ زمان:

◆ فعل:

امر

منفی ← ما+ماضی

قد+ماضی

ماضی: نقلی

لما+فعل ماضی

بعید ← کان+قد+ماضی

امر غائب

مضارع: منفی ← لا+مضارع

ماضی استمراری ← کان+مضارع

مستقبل ← سوف یا س+مضارع

ب) از لحاظ صیغه: فعل مفرد است یا جمع:

- غائب است؟

- مخاطب است؟

- متکلم است؟

این یکی از شگردهای مهم برای پاسخگویی است.

«انما يعيش في راحة من بترك حرص الدنيا!»

«ریاضی ۹۷»

- ۱) فقط کسی که حرص دنیا را ترک کند، در راحتی زندگی می کند!
- ۲) فقط کسی که حرص دنیا را رها کند، در آسودگی به سر برده است!
- ۳) کسی که حرص دنیا را ترک کند، فقط در آسایش زندگی کرده است!
- ۴) تنها کسی که حرص دنیا را رها کرده است، هم او در راحتی به سر می برد!

گزینه ۱ پاسخ صحیح تست است.

کلمات کلیدی: يعيش / بترك

يَعِيشُ: زندگی می کند؛ فعل مضارع به صورت مضارع اخباری ترجمه می شود. [رد سایر گزینه ها]

یترک: ترک کند(ترک میکند)؛ فعل مضارع است. [رد گزینه ۴]

نکته: دانستن اعداد اصلی و ترتیبی ۱ تا ۱۲ در زبان عربی، توجه به موصوف و صفت، مضاف و مضاف الیه و توجه به معلوم و مجهول بودن فعل از مهمترین نکات در پاسخ گویی به سؤالات ترجمه و تعریب است.

مفهوم:

«لا نعیش إلا لله» عین المناسب للمفهوم:

«انسانی ۹۷»

۱) «إِنَّ صَلَاتِي ... وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

۲) «أَنَا هَدِينَاهُ السَّبِيلَ أَمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا»

۳) «وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»

۴) «مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ»

Masoud Mehryad

گزینه ۱ پاسخ تست است.

ترجمه عبارت: فقط برای خدا زندگی میکنیم.

توضیح: این جمله بدان مفهوم است که تمام اعمال و کارهای ما فقط برای خداوند بلندمرتبه است و ترجمه تنها گزینه ای که با این جمله مطابق است گزینه ۱ است.

ترجمه گزینه ۱: همانا نماز در زندگی و مرگم برای خداوند، پروردگار جهانیان است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۲) همانا راه را به او نشان دادیم خواه شاکر باشد خواه ناسپاس.

(۳) جن و انس را نیافریدیم مگر برای آن که مرا بپرستند.

(۴) آن‌ها را تنها به حق آفریدیم.

سؤال‌های مربوط به متن:

با ارزش‌ترین سؤالات عربی، سؤالات مربوط به متن هستند زیرا اکثر داوطلبان قید این سؤالات را می‌زنند و به همین دلیل تعداد کمی از داوطلبان موفق به کسب درصد ۵۰ می‌شوند.

از متن ۹ سؤال درسه قالب: (۱- درک مطلب (۵ سؤال)) . (۲- تشکیل یا حرکت گذاری (۱ سؤال)) . (۳- اعراب و تحلیل صرفی (۳ سؤال)) مطرح می‌شود که معادل ۳۶ درصد است.

Masoud Mehryad

(۱) درک مطلب:

برای درک مطلب پیشنهاد می‌کنم که ابتدا تمامی سؤالات درس عربی را پاسخ بدهید و سپس سراغ سؤالات درک مطلب بروید چون این سؤالات مقداری زمان گیر هستند.

دانستن نکات زیر در پاسخ‌گویی بهتر به شما کمک میکند:

۱) هر روز زمان مشخصی برای لغات کتاب درسی بگذارید لغات کتاب درسی را در قالب متن های کتاب درسی هم چندین بار به دقت مطالعه کنید.

۲) برای پاسخگویی به تست های «عنوان مناسب برای متن» و یا «مفهوم مناسب برای یک عبارت» نکات زیر توجه کنید:

الف) گزینه های جزئی را انتخاب نکنید و گزینه ای را انتخاب کنید که کلی باشد و همه مفاهیم متن را در برگیریم.

ب) معمولا گزینه هایی که شبیه عبارت های متن هستند معمولا غلط هستند.

ج) همه گزینه هارا با دقت بخوانید و گزینه ای را به عنوان گزینه صحیح انتخاب کنید که کامل و جامع تر باشد: به طور مثال ممکن است گزینه ی (۲) درست باشد اما گزینه ی (۳) از (۲) کامل تر باشد.

Masoud Mehryad

۳) در پاسخگویی به تست های «مفهوم کلی متن یا پیام اصلی متن» به نکات زیر توجه کنید.

الف) به جای ترجمه کلمه به کلمه سعی کنید مفهوم را در یابید.

ب) به هیچ وجه بر اساس سلیقه شخصی پاسخ ندهید.

ج) در اینگونه تست ها اکثرا دو گزینه به راحتی حذف می شوند از بین ۲ گزینه ی باقی مانده گزینه ای را انتخاب نمایید که با کلیات متن همخوانی داشته باشد.

۲) قرائت کلمه (تشکیل یا حرکت گذاری):

۱ الی ۲ تست از همه ی تست های عربی مربوط به تشکیل است که شامل کلماتی است که از متن انتخاب شده اند و حرکت گذاری شده اند در سوالات حرکت گذاری بعضی از کلمات در گزینه ها غلط است و شما باید گزینه ای را انتخاب کنید که تمامی حرکت گذاری های کلمات آن گزینه صحیح باشد. شده اند در سوالات حرکت گذاری بعضی از کلمات در گزینه ها غلط است و شما باید گزینه ای را انتخاب کنید که تمامی حرکت گذاری های کلمات آن گزینه صحیح باشد.

الف) آسان یابی کنید.

به طور مثال: مبتدا و خبر در جمله ی اسمیه هر دو مرفوع هستند، مضاف هرگز تنوین نمی گیرد یا مضاف الیه همیشه مجرور است، اسم افعال ناقصه مرفوع است و ...

ب) مشترک یابی کنید.

دنبال کلماتی باشید که در گزینه ها مشترک هستند و حرکت گذاری شان متفاوت است. و اگر روش بالا در پیدا کردن گزینه ی صحیح به شما کمک نکرد تک تک کلمات داده شده را بررسی کنید و اگر کلمه ای در گزینه ها مشترک بود از آن شروع کنید.

عين الخطا فى تشكيل:

«قد تعود الأنسان أن يحرب من عدوه و ممن ينقده و يشتمه و يزّمه!»

«تجربى ۹۴»

(۱) تَعَوَّدَ - الانسانُ - عَدُوٌّ

(۲) يَعْرَبُ - مِمَّنْ - يَزُمُّ

(۳) الانسانَ - يتَعَرَّبُ - يَشْتِمُ

(۴) عَدُوَّهُ - مِمَّنْ - يَزُمُّهُ

گزینه ۳ پاسخ صحیح تست است.

کافی است این تست را از روش مشترک یابی حل کنیم:

«الانسان» در گزینه ی ۱ و ۳ مشترک است. میدانیم که «الانسان» فاعل است، بنابراین باید مرفوع باشد در صورتی که در گزینه ی ۳ به صورت منصوب آمده است و گزینه ی ۳ دارای خطا است.

اعراب و تحلیل صرفی:

حدوداً در ۳ تست از شما می‌خواهند که کلماتی که در متن زیرشان خط کشیده شده است را تجزیه و ترکیب کنید.

با روش ۳ مرحله‌ای زیر همه سؤالات را به راحتی می‌توانی پاسخ بدهی:

الف) ابتدا ریشه یابی کنید. (تعیین سه حرف اصلی)

ب) باب را مشخص کنید.

عُ + ... = افعال

عُ + ّ = تفعیل

عُ + ا = مفاعله

یت + ا = تفاعل

ج) موارد غلط

الف) فعل لازم، مجهول نمیشود.

ب) فعل ماضی معرب نیست.

پ) فعل مضارع، مبنی نمیشود.

ت) ضمیر انا، انت و نحن در کنار ماضی ذاتاً غلط است.

ث) فاعل در جمله مجهول همیشه غلط است.

ج) مخاطب هیچ وقت هو، هی و اسم ظاهر نیست.

عین الصحیح فی التحلیل الصرفی و المحلّ الإعرابی :

«هنر ۹۲ با تغییر»

«یتنبّهون»:

- ۱) فعل مضارع - بزيادة ثلاثة أحرف / الجملة الفعلية
- ۲) فعل مضارع - للغائبين (سوم شخص مثنى مذكر) - الفعل المعلوم / فعل و مع جملة فعلية
- ۳) للغائبين (سوم شخص جمع مذكر) - من باب تفعل / فعل و جملة فعلية
- ۴) مضارع - من باب تفعيل / فعل مفاعل

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح تست است.

دلایل رد گزینه ۴:

- ۱) معرفة بالعلمية ← نكرة
- ۲) اسم فاعل ← (بر وزن اسم های فاعل نیست) / مضاف اليه ←

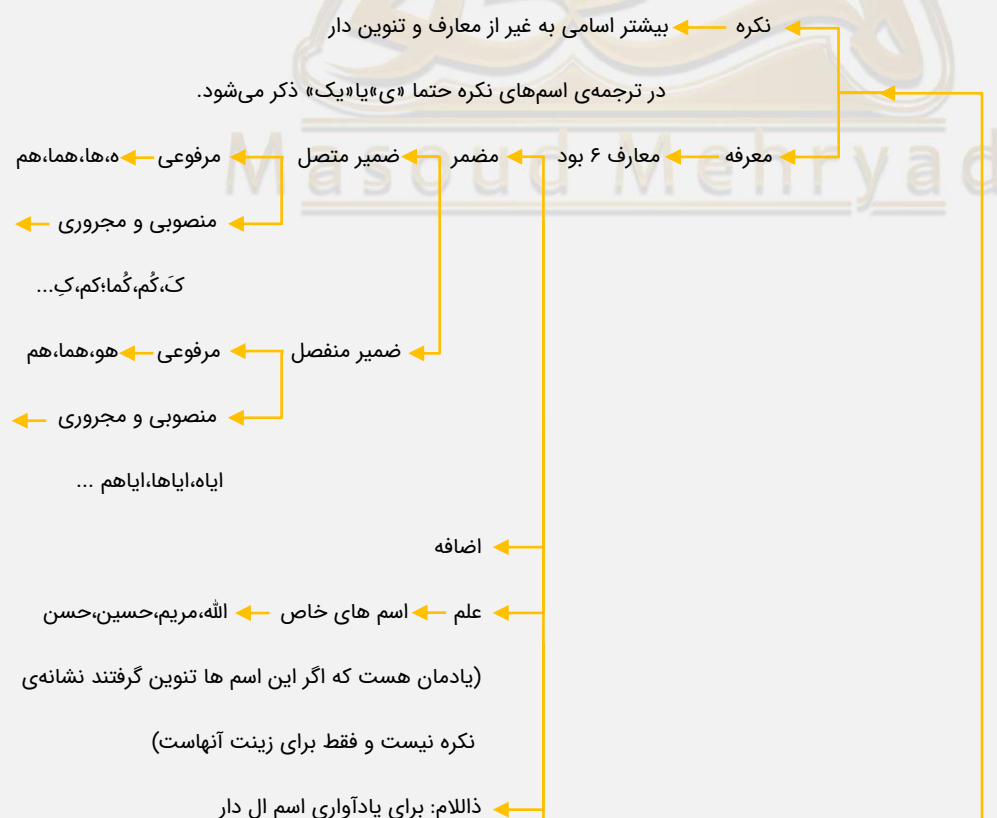
سؤال‌های قواعد (۱۰ سؤال)

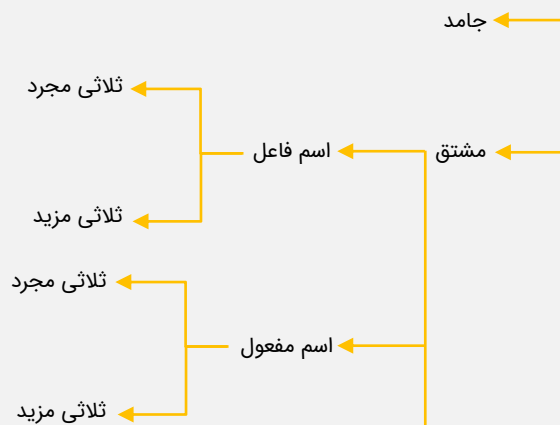
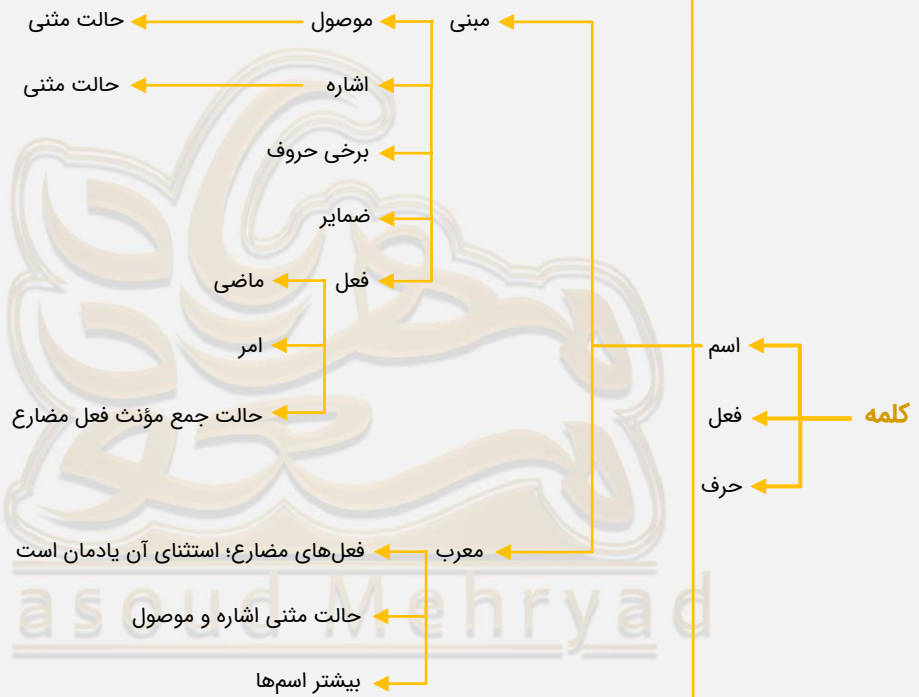
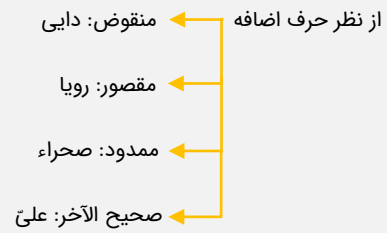
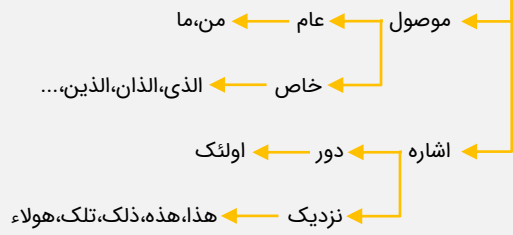
۱۰ سؤال از ۲۵ سؤال مربوط به قواعد هستند. تست‌های قواعد تست‌های خوبی هستند و نسبت به تست‌های ترجمه و درک مطلب وقت کمتری می‌خواهند و راحت‌ترند.

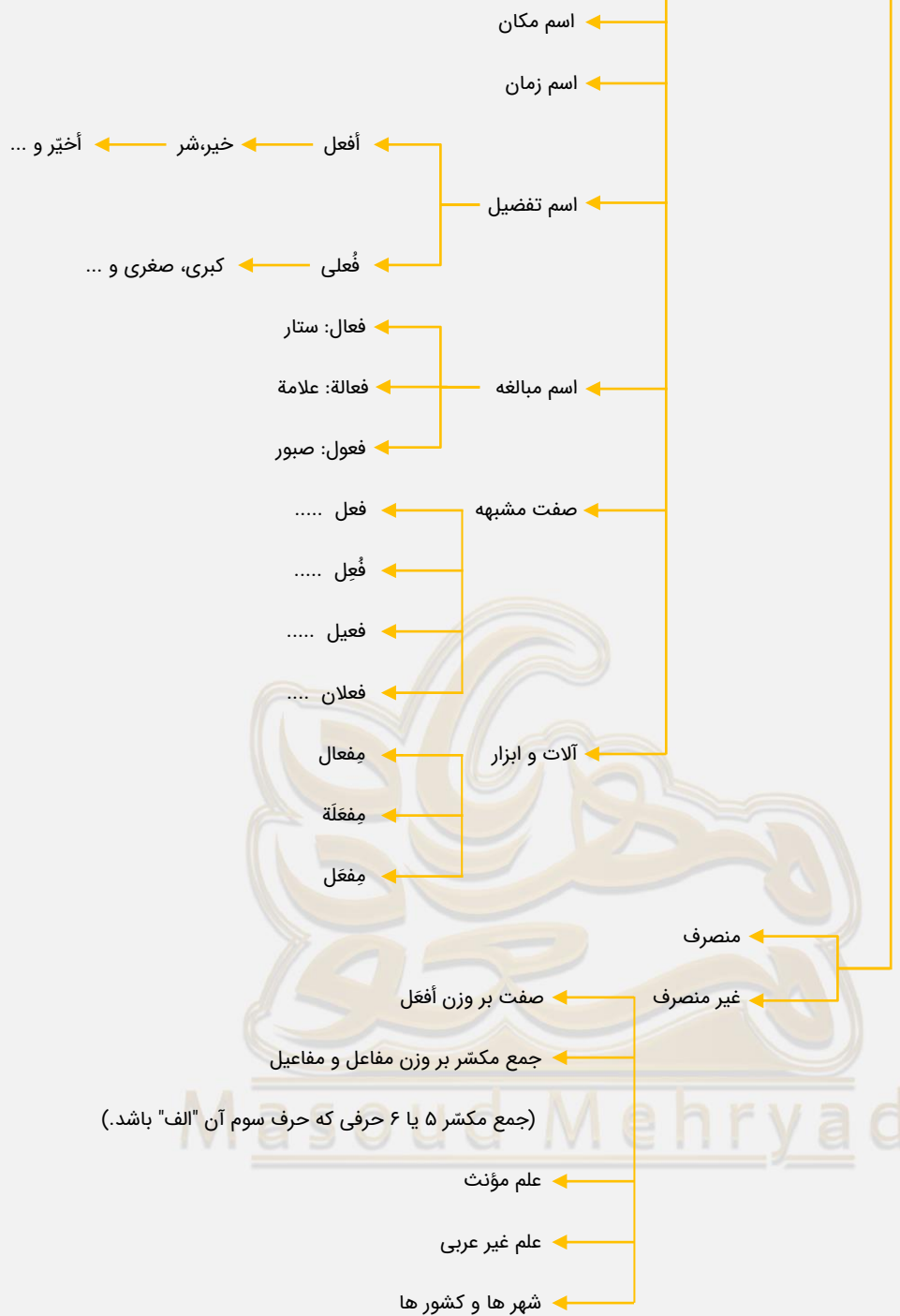
در یک بررسی کلی می‌توان گفت مهم‌ترین مباحث همان مرفوعات و منصوبات است.

لطفاً لطفاً قواعد را از ابتدای ابتدا یاد بگیرید. قواعد را از عربی ۱ شروع کنید و اگر کسی عربی ۱ را خوب بلد نباشد عربی ۲ و ۳ را خوب یاد نمی‌گیرد.

این شما و این درخت معجزه‌گر ما:

بر طرف کردن عیب‌ها:

- ۱) باید مبحث عربی را از ابتدای ابتدا یاد بگیریم و مرور کنیم و سپس تست بزنیم.
به عبارتی اگر از روز اول شروع به تست زدن کنیم کارمان بیهوده است و بیش تر از عربی متنفر می شویم.
- ۲) همه مباحث را یاد بگیرید نه اینکه چند مبحث خاص انتخاب کنید.
- ۳) نکات را حفظ نکنید، یاد بگیرید و تحلیل کنید.

چند مبحث مهم را با هم بررسی میکنیم تا روش مطالعه‌ی قواعد را فرا بگیرید:

« جامد و مشتق:»

حتما خوندید و یا شنیدید که بهترین راه برای تشخیص جامد یا مشتق بودن اسم اینه که وزن‌های مشتقات را یاد بگیرید و اگر اسمی جز این وزن‌ها نبود جامد است اما من به شما میگویم این راه بدترین روش یادگیری جامد و مشتق است چرا؟ چون وزن مشتقات بسیار زیاد هستند و برخی از آن‌ها وزن‌هایشان به بی نهایت میل می‌کند و برخی از وزن‌ها مشترک‌اند.

مثال:

یادگیری اعراب فعل وابسته به اعراب اسم است بنابراین همان توصیه‌هایی که در مورد اعراب اسم کردیم در این مبحث هم به کار می‌آید.

ترجیح می‌دهم مبحث نواسخ و منصوبات را خودتان از پایه بخوانید و به شما روشی نگویم چون روش‌های شامل همه‌ی افراد نمی‌شود و فقط رو گروه کمی جواب می‌دهد.

وزن فَعَلٍ و احسَنَ : مشتق و نَظَرَ : مصدر و جامد

اصولاً اسامی مشتق به جز اسم مکان و زمان معنای وصفی دارند یعنی می‌توانیم آن‌ها را صفت یک اسم کنیم مثل مهربان، خشمگین و ... اما اسامی جامد هیچ کدام معنای وصفی ندارند. مانند: قلم، کتاب و ...

اعراب اسم:

یکی از مهم‌ترین مباحث قواعد اعراب اسم است به طوری که یکی از ستون‌های اصلی ساختمان عربی است.

چون:

الف) کل مباحث عربی کنکور وابسته به یادگیری اعراب اسم است.

ب) رد پای اعراب اسم در اکثر جاها به چشم می‌خورد.

سپس اول اعراب اسم را خوب یاد بگیرید و بعد به سراغ اعراب فعل، نواسخ و منصوبات و ... بروید.

اعراب فعل:

کلید واژه‌های تست:

در زیر به بررسی مهم‌ترین کلید واژه می‌پردازیم. در پاسخ گویی به تست‌های عربی، توجه به صورت سؤال مدارک آن اهمیت بسیاری دارد.

مَیِّز و عَیِّن: مشخص کن

ما کان: نیست

ماء: آمده است

لا یكون: نیست

ما فیہ: در آن است (وجود دارد)

لم یکن: نیست

کان: است

لا یشتمل: شامل نمی‌شود

یکون: است

یختلف: مختلف است

یشتمل: شامل می‌شود

ماء الحرفیہ: مای منفی

ما جاء: نیامده است

مَنْ و ما معرفه: موسوله

لیس فیہ: در آن نیست (وجود ندارد)

مَنْ و ما جازمه: شرطیه

زمان پیشنهادی برای پاسخ گویی به ۲۵ سؤال عربی ۲۰ دقیقه است و می‌توانید آن را به شکل زیر تقسیم بندی کنید.

سؤال‌های ترجمه و تعریب و مفهوم ← ۶ دقیقه

سؤال‌های متن ← ۸ دقیقه

سؤال‌های قواعد ← ۶ دقیقه

بهتر است بعد از اینکه کامل به این درس مسلط شدید چندین آزمون ترکیبی از هر سه موارد بالا بزنید و خودتان را قبل از کنکور امتحان کنید.

نکته‌های پایانی:

- ۱) در روز های آخر حتما به منصوبات یک سری بزنید.
- ۲) تست های درک مطلب را آخر از همه جواب بدهید.
- ۳) عربی، فراژ است. چاره هم تکرار است و مرورهای پشت سر هم. برای بالا بردن سرعت مرور، حتما قواعد را خلاصه‌نویسی کنید.
- ۴) حل تست‌های طبقه‌بندی شده برای یاد گرفتن و فهمیدن قواعد خیلی مفید است ولی اگر با تکرار و تمرین در قواعد حرفه ای شده اید، از تست‌های ترکیبی و کلی غافل نشوید، چون کمک می‌کند ارتباط تمام قواعد در ذهنتان محکم‌تر کنید و سرعتتان در حل تست‌های قواعد از نسیم به طوفان برسد.